

วิชากฎหมายอาญา 2

Criminal Law 2 : Offenses

คำถามข้อที่ 1 นายสิงโตและนายช้างมีศัตรูคู่แข่งทางการค้าคนเดียวกัน คือ นายเป็ด วันหนึ่งนายช้างและนายสิงโตพบกันในงานแสดงสินค้าโดยบังเอิญจึงได้พูดคุยปรับทุกข์ถึงปัญหาที่ได้เจอจนทั้งคู่ตกลงกันว่าจะต้องไปสั่งสอนนายเป็ดให้เลิกลดราคาสินค้าแบบขาดทุนจนตัดราคาสินค้าของผู้ขายคนอื่น ๆ เพราะทำให้พ่อค้าคนอื่นขายของไม่ได้ หลังจบงานทั้งคู่เห็นสบโอกาสจึงไปดักรอทำร้ายนายเป็ดที่ลานจอดรถขนส่งสินค้า เมื่อเห็นนายเป็ดเดินมา นายช้างและนายสิงโตเดินเข้าไปหานายเป็ดและนายช้างบอกว่าให้นายเป็ดเลิกทำพฤติกรรมดังกล่าวเสียที ระหว่างนั้นนายสิงโตใช้น้ำมันเชื้อเพลิงเบนซินที่แอบพกมาราดใส่นายเป็ดแล้วจุดไฟเผา นายเป็ดร้องโหยหวนด้วยความเจ็บปวดและถึงแก่ความตายทันทีโดยที่นายช้างไม่รู้เรื่องด้วย นายช้างตกใจมากไม่คิดว่าเหตุการณ์จะบานปลายจึงวิ่งหนีขึ้นรถและขับออกไปด้วยความเร็วเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด จนเกิดอุบัติเหตุชนนายวัวได้รับบาดเจ็บต้องรักษาตัวในโรงพยาบาลนาน 1 เดือน

ให้วินิจฉัยความรับผิดทางอาญาของ นายสิงโต นายช้าง ตามประมวลกฎหมายอาญา

แนวคำตอบ

จากข้อเท็จจริงมีหลักกฎหมายในประมวลกฎหมายอาญาที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

มาตรา 296 มีหลักว่า ผู้ใดกระทำความผิดฐานทำร้ายร่างกาย ถ้าความผิดนั้นมีลักษณะประการหนึ่งประการใด ดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 289

มาตรา 289

(4) มีหลักว่า ผู้ใด ฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน

(5) มีหลักว่า ผู้ใด ฆ่าผู้อื่นโดยทรนาค

มาตรา 288 มีหลักว่า ผู้ใดฆ่าผู้อื่น...

มาตรา 290 มีหลักว่า ผู้ใดมิได้มีเจตนาฆ่าแต่ทำร้ายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ผู้นั้นถึงแก่ความตาย

วรรคสอง ถ้าความผิดนั้นมีลักษณะประการหนึ่งประการใด ดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 289

มาตรา 300 มีหลักว่า ผู้ใดกระทำโดยประมาท และการกระทำนั้นเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส

มาตรา 297 มีหลักว่า อันตรายสาหัสนั้น คือ

(8) ป่วยเจ็บด้วยอาการทุกขเวทนาเกินกว่ายี่สิบวัน หรือจนประกอบกรณีกิจตามปกติไม่ได้เกินกว่ายี่สิบวัน

ความรับผิดทางอาญาของนายสิงโต

จากข้อเท็จจริงการที่นายสิงโตจุดไฟเผา นายเป็ด ถือว่าเป็นความผิดฐานฆ่าผู้อื่น กล่าวคือ นายสิงโตเป็นผู้ใด ฆ่าด้วยการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงเบนซินที่แอบพกมาราดใส่ นายเป็ด แล้วจุดไฟเผา นายเป็ดผู้อื่น ซึ่งถือเป็นการฆ่าโดยทรมาน เพราะทำให้ นายเป็ดได้รับความลำบากอย่างสาหัสก่อนตาย (เทียบคำพิพากษาฎีกาที่ 5091/2539) และนายสิงโต กระทำไปโดยไตร่ตรองไว้ก่อน เพราะแอบพกน้ำมันเชื้อเพลิงมาและดักซ้อมรอเพื่อกระทำการ นอกจากนี้ นายสิงโตมีเจตนาฆ่า เพราะรู้อยู่แล้วว่าตนกำลังฆ่าผู้อื่น ด้วยวิธีทรมาน ไตร่ตรองไว้ก่อน และยังประสงค์ต่อผลนั้น ดังนั้น เมื่อความตายของนายเป็ดเป็นผลโดยตรงจากการกระทำของนายสิงโต จึงต้องรับผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยมีเหตุฉกรรจ์ตามมาตรา 289 (4) (5) แต่เพียงลำพัง

ความรับผิดทางอาญาของนายช้าง

การที่นายสิงโตใช้น้ำมันเชื้อเพลิงเบนซินราดใส่ นายเป็ด แล้วจุดไฟเผา เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้าอย่างกะทันหัน โดยนายช้างมิได้คบคิดนัดหมายกับนายสิงโตมาก่อน จึงไม่ใช่เรื่องการแบ่งหน้าที่กันทำแต่เป็นการกระทำที่นอกเหนือเจตนาของนายช้าง ถือไม่ได้ว่านายช้างร่วมกับนายสิงโตกระทำความผิดฐานฆ่าผู้ตายโดยทรมาน และไตร่ตรองไว้ก่อน

แต่พฤติการณ์ที่นายช้างตกลงกับนายสิงโตว่าจะไปสั่งสอนนายเป็ดและไปดักซ้อมทำร้ายที่ลานจอดรถจนส่งสินค้า แสดงให้เห็นว่ามีเพียงเจตนาร่วมกันจะทำร้ายนายเป็ดซึ่งมีการคิดไตร่ตรองไว้ก่อนแล้ว และเมื่อการกระทำของนายสิงโตเป็นเหตุให้นายเป็ดถึงแก่ความตาย นายช้างก็ต้องรับผลแห่งการกระทำของนายสิงโตที่ทำให้ นายเป็ดถึงแก่ความตายนั่นด้วย การกระทำของนายช้างจึงเป็นความผิดฐานทำร้าย

ผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อนแต่เป็นเหตุให้ผู้นั้นถึงแก่ความตาย ตามมาตรา 290 วรรคสอง ประกอบมาตรา 289 (4) (เทียบคำพิพากษาฎีกาที่ 8403/2561)

ข้อเท็จจริงต่อมา การที่นายช้างตกใจมากจึงวิ่งหนีขึ้นรถและขับออกไปด้วยความเร็วเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดจนเกิดอุบัติเหตุ ถือเป็นการกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัสตามมาตรา 300 แล้ว กล่าวคือ นายช้างเป็นผู้ใดมีการกระทำโดยประมาทด้วยการไม่ใช้ความระมัดระวังในขณะขับรถ ขับรถด้วยความเร็วเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดจนเป็นเหตุให้นายช้างได้รับบาดเจ็บต้องรักษาตัวในโรงพยาบาลนาน 1 เดือน ซึ่งถือเป็นอันตรายสาหัส เพราะเป็นการป่วยเจ็บด้วยอาการทุกขเวทนาเกินกว่ายี่สิบวัน หรือจนประกอบกรณียกิจตามปกติไม่ได้เกินกว่ายี่สิบวันแล้ว

สรุป นายสิงโตต้องรับผิดชอบทางอาญาต่อนายเป็ด ฐานฆ่าผู้อื่นโดยมีเหตุฉกรรจ์ตามมาตรา 289 (4) (5) นายช้างต้องรับผิดชอบฐานทางอาญาต่อนายเป็ด ฐานทำร้ายผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อนแต่เป็นเหตุให้ผู้นั้นถึงแก่ความตาย ตามมาตรา 290 วรรคสอง ประกอบมาตรา 289 (4) และต้องรับผิดชอบทางอาญาต่อนายวัวฐานกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัสตามมาตรา 300 ประกอบ 297 (8)

คำถามข้อที่ 2 นายบิวกัน ได้สมัครงานเป็นลูกจ้างในร้านบะหมี่อามาโดยมีอามาเป็นเจ้าของร้าน คืบวันหนึ่งขณะที่อามาหลับอยู่ชั้นบน นายบิวกันที่อาศัยอยู่กับนายจ้างทราบชื่อนายพิพิจะเข้ามาขโมยหมูกรอบจึงได้แอบปลดกลอนประตูร้านบะหมี่ไว้เพื่อให้ นายพิพิเข้ามาได้โดยง่าย ไม่นานนักนายพิพิก็เข้ามาทางประตูนั้น นายพิพิเห็นว่าหมูกรอบอยู่ในเตาอบจึงเปิดเตาอบ แล้วเอามือล้วงเข้าไปในเตาหยิบหมูกรอบขึ้นมา แต่เนื่องจากความร้อนในเตา นายพิพิจึงตกใจและปล่อยหมูกรอบที่หยิบขึ้นมาตกลงที่เดิมโดยที่ยังไม่พ้นจากปากเตาอบ นายพิพิมือพองจึงรีบหนีกลับบ้านไปตอนเช้า นายบิวกันเห็นเหตุการณ์ทั้งหมดจากกล้องวงจรปิดรู้สึกสงสารนายพิพิจึงแอบเอาหมูกรอบออกมาใส่ถุงแล้วแอบเอาไปให้นายพิพิที่บ้าน ซึ่งนายพิพิก็รู้ชื่อนายบิวกันขโมยมาให้ นายพิพิรับหมูกรอบไว้แล้วเอาไปขายที่ตลาดสด

ให้วินิจฉัยความรับผิดทางอาญาของนายบิวกัน นายพิพิตามประมวลกฎหมายอาญา
แนวคำตอบ

จากข้อเท็จจริงมีหลักกฎหมายในประมวลกฎหมายอาญาที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

มาตรา 334 มีหลักว่า ผู้ใดเอาทรัพย์สินของผู้อื่นไปโดยทุจริต ผู้นั้นกระทำความผิดฐานลักทรัพย์...

มาตรา 335 มีหลักว่า ผู้ใดลักทรัพย์

- (1) ในเวลากลางคืน
- (8) ในเคหสถาน
- (11) ที่เป็นของนายจ้าง

วรรคสอง ถ้าความผิดตามวรรคแรกเป็นการกระทำที่ประกอบด้วยลักษณะดังที่บัญญัติไว้ในอนุมาตราดังกล่าวแล้วตั้งแต่สองอนุมาตราขึ้นไป...

มาตรา 357 วรรคหนึ่ง มีหลักว่า ผู้ได้รับไว้โดยประการใดซึ่งทรัพย์สินอันได้มาโดยการกระทำความผิดลักทรัพย์ ผู้นั้น กระทำความผิดฐานรับของโจร...

วรรคสอง มีหลักว่า ถ้าการกระทำความผิดฐานรับของโจรนั้น ได้กระทำเพื่อค้ำกำไร...

มาตรา 362 มีหลักว่า ผู้ใดเข้าไปในอสังหาริมทรัพย์ของผู้อื่นกระทำการใด ๆ อันเป็นการรบกวนการครอบครอง อสังหาริมทรัพย์ของเขาโดยปกติสุข...

มาตรา 364 มีหลักว่า ผู้ใดโดยไม่มีเหตุอันสมควร เข้าไปอยู่ในเคหสถานใน
ความครอบครองของผู้อื่น...

มาตรา 365 มีหลักว่า ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 362 หรือมาตรา 364
ได้กระทำ

(3) ในเวลากลางคืน

ความรับผิดทางอาญาของนายบิวกิ้น

จากข้อเท็จจริงการที่นายบิวกิ้นทราบว่า นายพีพีจะเข้ามาขโมยหมูกรอบ
ในเวลากลางคืนจึงได้แอบปลดกลอนประตูร้านบะหมี่ไว้เพื่อให้นายพีพีเข้ามาได้โดยง่าย
ไม่นานนักนายพีพีก็เข้ามาทางประตูนั้น ถือว่านายบิวกิ้นเป็นผู้ร่วมกระทำความผิด
โดยเป็นผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดของนายพีพี (ฐานบุกรุกและพยายามลักทรัพย์)
เนื่องจาก มีการกระทำอันเป็นการช่วยเหลือก่อนนายพีพีจะกระทำความผิด
แม้ว่านายพีพีจะไม่รู้ถึงการช่วยเหลือนั้นแต่ก็ได้รับประโยชน์จากการช่วยเหลือ
ของนายบิวกิ้นเพราะสามารถเข้าไปกระทำความผิดในบ้านอำมาได้โดยง่าย

และต่อมาการที่นายบิวกิ้นแอบเอาหมูกรอบของนางอำมาออกมาใส่ถุง
แล้วเอาไปให้นายพีพีที่บ้าน ถือว่าเป็นความผิดฐานลักทรัพย์ เพราะนายบิวกิ้นเป็นผู้ใด
มีการเอาทรัพย์ คือหมูกรอบของนางอำมาผู้อื่นไปโดยทุจริตเพื่อแสวงหาประโยชน์
ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว และกระทำไปโดยมีเจตนา นอกจากนี้ ยังรู้อยู่แล้ว
ว่ากำลังกระทำต่อทรัพย์ซึ่ง เป็นของนายจ้างตนตามมาตรา 335 (11)

ความรับผิดทางอาญาของนายพีพี

จากข้อเท็จจริงการที่นายพีพีเข้าไปในร้านนางอำมา ถือว่าเป็นความผิดฐานบุกรุกแล้ว
เนื่องจาก นายพีพีเป็นผู้ใด มีการเข้าไปในร้านซึ่งเป็นอสังหาริมทรัพย์ของนางอำมาผู้อื่น
เพื่อกระทำการขโมยหมูกรอบอันเป็นการรบกวนการครอบครองอสังหาริมทรัพย์
ของเขาโดยปกติสุขตามมาตรา 362 และยังเป็นการเข้าไปอยู่ในเคหสถานในความ
ครอบครองของผู้อื่น โดยไม่มีเหตุอันสมควรตามมาตรา 364 อีกด้วย เมื่อเข้าไปใน
เวลากลางคืนจึงเข้าเหตุฉกรรจ์ตามมาตรา 365 (3)

ต่อมาเมื่อนายพิพี้เห็นว่าหมูกอบอยู่ในเตาอบจึงเปิดเตาอบแล้วเอามือล้วงเข้าไปในเตาหยิบหมูกอบขึ้นมาแต่ไม่สำเร็จ เนื่องจากความร้อนในเตาถือว่าเป็นความผิดฐานพยายามลักทรัพย์ เนื่องจากนายพิพี้เป็นผู้ใดได้ลงมือกระทำการอันเป็นการเอาไปซึ่งหมูกอบทรัพย์ของนางอำมาผู้อื่นโดยทุจริตแล้ว แต่เพราะหมูกอบเป็นทรัพย์ที่อยู่ในเตาอบ การพาทรัพย์เคลื่อนที่ไปทุกจุดอันจะถือเป็นความผิดฐานลักทรัพย์สำเร็จได้นั้น จำต้องแยกหมูกอบออกจากเตาอบก่อนแล้วพาหมูกอบเคลื่อนที่ไปทุกจุด (เทียบฎีกาที่ 273/2527) ดังนั้น การที่นายพิพี้ตกใจและปล่อยหมูกอบที่หยิบขึ้นมาตกลงที่เดิมโดยที่ยังไม่พ้นจากปากเตาอบเพราะความร้อนในเตาถือว่าการพาทรัพย์ไปยังไม่สำเร็จเป็นเพียงแค่พยายามลักทรัพย์ เมื่อนายพิพี้กระทำไปโดยมีเจตนาและรู้อยู่แล้วว่ากระทำในเวลากลางคืนและกระทำในเคหสถานของผู้อื่น นายพิพี้จึงมีความผิดฐานพยายามลักทรัพย์ในเวลากลางคืนในเคหสถานตามมาตรา 335 (1) (8) และเมื่อเป็นการกระทำที่ประกอบด้วยลักษณะดังที่บัญญัติไว้ในอนุมาตรา ตั้งแต่สองอนุมาตราขึ้นไปจึงต้องรับโทษหนักขึ้นตามมาตรา 335 วรรคสอง

หลังจากนั้น การที่นายพิพี้รับหมูกอบจากนายบิวกันไว้แล้วเอาไปขายที่ตลาดสดทั้งที่รู้ว่านายบิวกันขโมยมาให้ ถือเป็นการรับของโจร เนื่องจากนายพิพี้เป็นผู้ใดมีการรับไว้ด้วยประการใด ๆ ซึ่งทรัพย์อันได้มาโดยการกระทำความผิดฐานลักทรัพย์และนายพิพี้กระทำไปโดยมีเจตนาเพราะรู้อยู่แล้วว่าหมูกอบนั้นนายบิวกันขโมยมาก็ยังรับไว้ นายพิพี้จึงมีความผิดฐานรับของโจร ตามมาตรา 357 วรรคแรก เพราะแม้เอาไปขายในตลาดสดแต่ข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่านายพิพี้ได้กระทำในทางการค้าเป็นปกติธุระแต่อย่างใด

สรุป นายบิวกันต้องรับผิดทางอาญาด้านเป็นผู้สนับสนุนในความผิดฐานบุกรุกในเวลากลางคืนตามมาตรา 362,364,365 (3) ประกอบมาตรา 86 และเป็นผู้สนับสนุนในความผิดฐานพยายามลักทรัพย์ในเวลากลางคืนในเคหสถาน ตามมาตรา 335 (1),(8),335 วรรคสองประกอบมาตรา 80,86 และฐานลักทรัพย์นายจ้างตามมาตรา 335 (11)

นายพีต้องรับผิดทางอาญานุกรุกในเวลากลางคืนตามมาตรา 362,364,365 (3) และพยายามลักทรัพย์ในเคหสถานในเวลากลางคืนตามมาตรา 335 (1),(8), 335 วรรคสองประกอบมาตรา 80 และฐานรับของโจรตามมาตรา 357 วรรคแรก